

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 93/13
Λουξεμβούργο, 18 Ιουλίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P
Επιτροπή, Συμβούλιο, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Yassin Abdullah Kadi

Το Δικαστήριο απορρίπτει τις αναιρέσεις που ασκήθηκαν κατά της αποφάσεως «Kadi II» του Γενικού Δικαστηρίου

*Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να λάβει περιοριστικά μέτρα κατά του Υ. Α. Kadi ελλείψει
αποδείξεων δυναμένων να στηρίξουν την ανάμειξή τους σε τρομοκρατικές δραστηριότητες*

Σύμφωνα με ορισμένο αριθμό ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, όλα τα κράτη μέλη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών οφείλουν να δεσμεύσουν τα κεφάλαια και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία που ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από πρόσωπα ή οντότητες που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν. Προκειμένου να εφαρμοστούν τα ψηφίσματα αυτά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο εξέδωσε κανονισμό¹ ο οποίος διατάσσει τη δέσμευση των κεφαλαίων και των λοιπών περιουσιακών στοιχείων των προσώπων και οντοτήτων των οποίων το όνομα περιλαμβάνεται σε κατάλογο προσαρτημένο στον κανονισμό αυτό. Ο κατάλογος αυτός τροποποιείται τακτικά για να λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές του συγκεντρωτικού καταλόγου που καταρτίζει η επιτροπή κυρώσεων, η οποία αποτελεί όργανο του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Ο Yassin Abdullah Kadi, κάτοικος Σαουδικής Αραβίας, προσδιορίστηκε από την επιτροπή κυρώσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ως πρόσωπο συνδεδεμένο με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν και το δίκτυο Αλ Κάιντα. Κατά συνέπεια, στις 17 Οκτωβρίου 2001, το όνομά του προστέθηκε στον συγκεντρωτικό κατάλογο και στη συνέχεια εγγράφηκε στον κατάλογο του κανονισμού της Ένωσης.

Το 2005, το Γενικό Δικαστήριο εξέδωσε τις πρώτες του αποφάσεις² επί των πράξεων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της καταπολεμήσεως της τρομοκρατίας, κρίνοντας ότι οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί οι οποίοι θέτουν σε εφαρμογή τα μέτρα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ απολαμβάνουν, κατ' ουσίαν, δικαστικής ασυλίας.

Αντιθέτως, το Δικαστήριο³ έκρινε, το 2008, ότι τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης οφείλουν να διασφαλίζουν τον, κατ' αρχήν πλήρη, έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων της Ένωσης, περιλαμβανομένων εκείνων οι οποίες θέτουν σε εφαρμογή ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Ως εκ τούτου, έκρινε ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνή συμφωνία δεν μπορούν να θίξουν την αρχή του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων από τις πράξεις της Ένωσης. Κατά συνέπεια, ακύρωσε τον κανονισμό με τον οποίο το όνομα του Υ. Α. Kadi είχε προστεθεί στον κατάλογο των προσώπων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, στο μέτρο που ο κανονισμός αυτός προσέβαλλε πλείονα θεμελιώδη δικαιώματα που ο Υ. Α. Kadi αντλούσε από το δίκαιο της Ένωσης (δικαιώματα άμυνας, δικαίωμα επί αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας). Συγκεκριμένα, στον Υ. Α. Kadi δεν είχε γνωστοποιηθεί κανένα από τα

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2002, για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν (ΕΕ L 139, σ. 9).

² Αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 21ης Σεπτεμβρίου 2005 (Yusuf et Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, υπόθεση T-306/01 κ.λπ.), μεταξύ των οποίων η απόφαση που είναι γνωστή ως «Kadi I» (Kadi κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-315/01), βλ., επίσης, ΑΤ [αριθ. 79/05](#).

³ Απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, Kadi et Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-402/05 P et C-415/05 P), βλ., επίσης ΑΤ [αριθ. 60/08](#).

στοιχεία που είχαν ληφθεί υπόψη εναντίον του, ούτε καν οι λόγοι της εγγραφής του στον κατάλογο αυτόν.

Κατόπιν της αποφάσεως αυτής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κοινοποίησε στον Υ. Α. Kadi την αιτιολογική έκθεση της εγγραφής του τελευταίου αυτού που της είχε παράσχει η επιτροπή κυρώσεων. Αφού έλαβε τις παρατηρήσεις του Υ. Α. Kadi σχετικά με τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή αποφάσισε, με νέο κανονισμό⁴, να διατηρήσει το όνομα αυτού στον κατάλογο της Ένωσης σχετικά με τα πρόσωπα που πλήττονται από περιοριστικά μέτρα.

Ερμηνεύοντας την απόφαση Kadi του Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε τον νέο κανονισμό της Επιτροπής, θεωρώντας ότι όφειλε να διασφαλίσει πλήρη και αυστηρό δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας της πράξεως αυτής, εκτεινόμενο στα πληροφοριακά και αποδεικτικά στοιχεία που συνδέονται εγγενώς με τους λόγους που τη στηρίζουν. Δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά δεν είχαν κοινοποιηθεί και δεδομένου ότι οι ενδείξεις που περιέχονταν στην αιτιολογική έκθεση που παρέσχε η επιτροπή κυρώσεων του φαίνονταν, γενικώς, πολύ αόριστες, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι είχαν προσβληθεί τα δικαιώματα άμυνας του Υ. Α. Kadi, καθώς και το δικαίωμά του επί αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

Η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ηνωμένο Βασίλειο προσέβαλαν την τελευταία αυτή απόφαση με τις παρούσες αιτήσεις αναιρέσεως.

Με τη σήμερα εκδιδόμενη απόφασή του, το Δικαστήριο τονίζει, καταρχάς, ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας αποσκοπούσας στην εγγραφή ή στη διατήρηση του ονόματος προσώπου στον κατάλογο των προσώπων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι συνδέονται με την τρομοκρατία, η αρμόδια αρχή της Ένωσης οφείλει να κοινοποιεί στον ενδιαφερόμενο τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται η απόφασή της. Συνεπώς, ο ενδιαφερόμενος αυτός πρέπει να μπορεί να λάβει, τουλάχιστον, την **αιτιολογική έκθεση που παρέσχε η επιτροπή κυρώσεων** για να στηρίξει την απόφασή της να εφαρμόσει περιοριστικά μέτρα κατ' αυτού. Επιπλέον, η αρχή αυτή **πρέπει να παράσχει τη δυνατότητα στο οικείο πρόσωπο να γνωστοποιήσει επωφελώς την άποψή του επί των λόγων που ελήφθησαν υπόψη κατ' αυτού και πρέπει να εξετάσει, υπό το φως των παρατηρήσεων που διατύπωσε ο ενδιαφερόμενος, το βάσιμο των λόγων αυτών.** Στο πλαίσιο αυτό, εν ανάγκη, εναπόκειται στην αρχή αυτή να ζητήσει τη συνεργασία της επιτροπής κυρώσεων και, μέσω της τελευταίας αυτής, του μέλους του ΟΗΕ που πρότεινε την εγγραφή του οικείου προσώπου στον συγκεντρωτικό κατάλογο, προκειμένου να της κοινοποιηθούν πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία, εμπιστευτικά ή όχι, που θα της επιτρέψουν να προβεί σε επιμελή και αμερόληπτη εξέταση του βασίμου των ως άνω λόγων.

Ομοίως, στο πλαίσιο του δικαιοδοτικού ελέγχου των λόγων αυτών, ο δικαστής της Ένωσης, ο οποίος πρέπει να εκτιμήσει αν οι λόγοι αυτοί μπορούν να στηρίξουν την εγγραφή του ενδιαφερομένου στον κατάλογο που κατάρτισε η αρμόδια αρχή της Ένωσης, μπορεί να ζητήσει από την αρχή αυτή να του προσκομίσει αυτές τις πληροφορίες ή αυτά τα αποδεικτικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, **στην αρμόδια αυτή αρχή εναπόκειται, σε περίπτωση αμφισβητήσεως, να αποδείξει το βάσιμο των λόγων που ελήφθησαν υπόψη κατά του οικείου προσώπου, και όχι στο πρόσωπο αυτό να προσκομίσει την αντίθετη απόδειξη της ελλείψεως του βασίμου των λόγων αυτών.** Αν η αρχή αδυνατεί να ανταποκριθεί στο αίτημα του δικαστή της Ένωσης, **εναπόκειται στην περίπτωση αυτή στον τελευταίο αυτόν να στηριχθεί στα στοιχεία και μόνο που του έχουν γνωστοποιηθεί**, ήτοι, εν προκειμένω, στις ενδείξεις που περιέχονται στην αιτιολογική έκθεση που παρέσχε η επιτροπή κυρώσεων, στις παρατηρήσεις και στα απαλλακτικά στοιχεία που ενδεχομένως προσκόμισε το οικείο πρόσωπο, καθώς και στην απάντηση της αρχής στις παρατηρήσεις αυτές. **Αν τα στοιχεία αυτά δεν επιτρέπουν τη διαπίστωση του βασίμου ενός λόγου, ο δικαστής της Ένωσης απορρίπτει τον λόγο αυτό ως έρεισμα της αποφάσεως περί εγγραφής ή περί διατηρήσεως της εν λόγω εγγραφής.**

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) 1190/2008 της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2008, που τροποποιεί για 101η φορά τον κανονισμό (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν (ΕΕ L 322, σ. 25).

Αν, αντιθέτως, η αρμόδια αρχή της Ένωσης προσκομίσει κρίσιμες πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία, ο δικαστής της Ένωσης πρέπει να εξακριβώσει την ακρίβεια των πραγματικών περιστατικών που προβάλλονται σε σχέση με τις πληροφορίες και τα στοιχεία αυτά και να εκτιμήσει την αποδεικτική δύναμη των τελευταίων αυτών σε συνάρτηση με τις περιστάσεις της υποθέσεως και υπό το φως των ενδεχόμενων παρατηρήσεων που υπέβαλε, μεταξύ άλλων, το οικείο πρόσωπο συναφώς.

Συναφώς, το Δικαστήριο αναγνωρίζει ότι επιτακτικοί λόγοι αναγόμενοι στην ασφάλεια της Ένωσης ή των κρατών μελών της, ή στον χειρισμό των διεθνών τους σχέσεων μπορούν να αντιτίθενται στην κοινοποίηση ορισμένων πληροφοριών ή ορισμένων αποδεικτικών στοιχείων στο οικείο πρόσωπο. Σε μια τέτοια περίπτωση, **εναπόκειται ωστόσο στον δικαστή της Ένωσης, στον οποίο δεν μπορεί να αντιταχθεί το απόρρητο ή η εμπιστευτικότητα των πληροφοριών ή στοιχείων αυτών, να ελέγξει**, προβαίνοντας σε εξέταση του συνόλου των νομικών και πραγματικών στοιχείων που προσκόμισε η αρμόδια αρχή της Ένωσης, **το βάσιμο των λόγων που προέβαλε η εν λόγω αρχή για να αντιταχθεί σε μια τέτοια κοινοποίηση.**

Αν ο δικαστής της Ένωσης καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι λόγοι αυτοί δεν εμποδίζουν την, τουλάχιστον μερική, κοινοποίηση των σχετικών πληροφοριών ή αποδεικτικών στοιχείων, παρέχει στην αρμόδια αρχή της Ένωσης τη δυνατότητα να προβεί στην κοινοποίηση αυτή προς το ενδιαφερόμενο πρόσωπο. **Αν η εν λόγω αρχή αντιταχθεί στην κοινοποίηση όλων ή μέρους των πληροφοριών ή στοιχείων αυτών, ο δικαστής της Ένωσης θα προβεί στην περίπτωση αυτή στην εξέταση της νομιμότητας της προσβαλλομένης πράξεως αποκλειστικώς βάσει των στοιχείων που κοινοποιήθηκαν στο πρόσωπο αυτό.**

Αντιθέτως, αν αποδειχθεί ότι οι λόγοι που επικαλέστηκε η αρμόδια αρχή της Ένωσης αντιτίθενται πράγματι στην κοινοποίηση στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο των πληροφοριών ή αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίστηκαν ενώπιον του δικαστή της Ένωσης, απαιτείται να σταθμίζονται καταλλήλως οι απαιτήσεις που συνδέονται με το δικαίωμα επί αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας με εκείνες που απορρέουν από την ασφάλεια της Ένωσης ή των κρατών μελών της, ή από τον χειρισμό των διεθνών τους σχέσεων. Για τους σκοπούς μιας τέτοιας σταθμίσεως, μπορούν να χρησιμοποιηθούν δυνατότητες όπως η κοινοποίηση περιλήψεως του περιεχομένου των σχετικών πληροφοριών ή αποδεικτικών στοιχείων. Ωστόσο, ανεξάρτητα από τη χρησιμοποίηση τέτοιων δυνατοτήτων, **εναπόκειται στον δικαστή της Ένωσης να εκτιμήσει αν και σε ποιο βαθμό η έλλειψη γνωστοποίησης εμπιστευτικών πληροφοριών ή αποδεικτικών στοιχείων στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο και η συνακόλουθη αδυναμία αυτού να προβάλει τις παρατηρήσεις του επ' αυτών μπορεί να επηρεάσει την αποδεικτική δύναμη των εμπιστευτικών αποδεικτικών στοιχείων.**

Το Δικαστήριο διευκρινίζει, επίσης ότι, αν, στο πλαίσιο του ελέγχου της νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως, ο δικαστής της Ένωσης κρίνει ότι, τουλάχιστον, ο ένας από τους λόγους που διαλαμβάνονται στην αιτιολογική έκθεση που παρέσχε η επιτροπή κυρώσεων είναι επαρκώς ακριβής και συγκεκριμένος, ότι είναι τεκμηριωμένος και ότι συνιστά αυτός καθαυτόν επαρκές έρεισμα για να στηρίξει την απόφαση αυτή, το γεγονός ότι άλλοι μεταξύ των λόγων αυτών δεν συνιστούν τέτοιο έρεισμα δεν μπορεί να δικαιολογήσει την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως. Στην αντίστροφη περίπτωση, θα προβεί στην ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως..

Στην υπό κρίση περίπτωση, το Δικαστήριο εκτιμά ότι, σε αντίθεση με την ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου, **η πλειονότητα των λόγων** που ελήφθησαν υπόψη κατά του Υ. Α. Kadī **είναι επαρκώς ακριβείς και συγκεκριμένοι** ώστε να καθίσταται δυνατή η επωφελής άσκηση των δικαιωμάτων άμυνας καθώς και ο έλεγχος της νομιμότητας της προσβαλλομένης πράξεως. Αντιθέτως, θεωρεί ότι, **δεδομένου ότι δεν προβλήθηκε κανένα πληροφοριακό ή αποδεικτικό στοιχείο για την τεκμηρίωση των λόγων, που κατηγορηματικά αντέκρουσε Υ. Α. Kadī, σχετικά με την ανάμειξή του σε δραστηριότητες συνδεδεμένες με τη διεθνή τρομοκρατία, οι λόγοι αυτοί δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τη λήψη, στο επίπεδο της Ένωσης, περιοριστικών μέτρων κατ' αυτού.**

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο εκτιμά ότι, παρά τις πλάνες περί το δίκαιο στις οποίες υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την ερμηνεία των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος επί

αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, ο νέος κανονισμός της Επιτροπής πρέπει να ακυρωθεί. Επομένως απορρίπτει τις αιτήσεις αναιρέσεως που άσκησαν η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ηνωμένο Βασίλειο.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106